

No 18. 4:de årg.

KVINNORNAS TIDNING

4 Maj 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLÖF. För annons- och ekonomiafdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 8.—, 1/2 år Kr. 5.00, 1/4 år Kr. 2.—,
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Ellertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

Utlandskrönika i sammandrag.
Fantasien. Av ***. II.
Eleonora Duse och Gabriele d'Annunzio.
Vaccinationstvånget.
Kaffe — ohyra och kvinnlig värnplikt.
Av Louise Bergh.
En moders röst. Av E-a B-m.
Ett besök på Viskafors gummitfabrik, Sveriges äldsta. Av Ung fru.
Blondiner och brunetter.
Kan ni konstet att vila?
Lilith. Roman av Florence Warden.

Utlandskrönika i sammandrag.

Utsikterna till skadestandsfrågans lösning synas allt ljusare sedan samtliga intresserade regeringar gått till sin anslutning till sakkunnigkommittéernas förslag. Särskilda förhandlingar hava förts mellan de franska och belgiska stats- och utrikesministrarna angående de eftergifter de båda makterna kunna vara villiga att göra med hänsyn till Ruhrökupationen. Om någon militär utrymning kan det emellertid icke bliva tal.
Engelske ministern i Paris, lord Crewe, har till Poincaré överlämnat en not, i vilken England förklarar sig berett att stödja vilken samfäll allierad aktion som helst mot Tyskland, om detta land skulle försöka svika den blivande överenskommelsen i skadestandsfrågan.
Veckans märkligaste händelse är framläggandet av den engelska regeringens budget. Inga meddelanden om densamma hade släppts ut på förhand, och man väntade allmänt, att förslaget skulle vara åtminstone i någon mån "socialistiskt" samt innehålla för den borgerliga världen obehagliga saker, skatteförhöjningar o. s. v.
Allt detta bekymmer har varit onödigt — den engelska regeringen har framlagt en "borgerlig" budget, som vunnit allmänt gillande utom i fråga om avskaffandet av vissa tillfälliga tullar, som de berörda industrierna önska behålla. Det konservativa partiet intar samma ståndpunkt.
Det liberala partiet har på sitt program upptagit den proportionella valmetoden och förväntar stöd av arbetarepartiet, som tidigare visat intresse för saken. Stämningen torde emellertid ha slagit om på detta håll. Man räknar nämligen med att det liberala partiet, som så betydligt skall dela inop under de senare åren, skall dela upp sig på högern och socialdemokraterna, och England på så sätt kunna återgå till det gamla beprövade tvåpartisystemet med starka majoritetsregeringar. Införes däremot den proportionella valmetoden, kommer England i likhet med alla länder, vilka välsignats med denna, antagligen att få en mängd

inbördes stridande småpartier med ur dem utgångna svaga koalitionsregeringar.
Den 4 maj äga de tyska riksdagsvalen rum. Icke mindre än 23 olika partier söka här, vart och ett med sitt program, att vinna valmännens hjärtan. Den programpunkt, kring vilken det lidelsefullaste intresset samlar sig, är frågan om tyska folket skall godtaga eller förkasta den fred, som står att vinna på grundval av den plan, som framlagts av skadeståndskommittéerna. De tyska högerpartierna äro motståndare till "uppfyllelsepolitiken". En seger för dem nu vid valen skulle sålunda kunna äventyra den väntade snara lösningen av skadestandsproblemet.
Valen till franska deputeradekamraren äga rum någon vecka senare än de tyska valen. De komma med visshet att utfalla på ett sådant sätt, att Poincarés ställning ytterligare befästs.
Den nya danska socialdemokratiska regeringen har framlagt sitt program: en folklig, åt alla håll rättvis och omtänksam samhällspolitik, valutans förbättring, avrustning!
I Irland tvista den nybildade irländska fristaten och den till England anslutna provinsen Ulster om den gräns, som skall skilja dem åt.
Från Finland meddelas om oro i officersvärlden. Det finns inom densamma en grupp som, utbildad i Ryssland, under kriget kämpade på rysk sida, samt en annan vilken fått sin utbildning i Tyskland och väl även stred på tysk sida. Mellan dessa "ryska" och "tyska" officerare råder stor animositet, och de sistnämnda, som vunnit allmänhetens sympatier genom visad bravur under finska frihetskriget, fordra att de "ryska" officerarne skola bort ur hären.
Kvinnan är en stor samfundsmakt. Stilla och okänt och osynligt är hennes inflytande — och på något annat sätt bör det icke heller vara — men det gör sig gällande över allt i samfundet och verkar i hemlighet liksom jordens dunkla, hemlighetsfulla krafter.
D. G. Monrad.
Som brud är kvinnan skönare än som ung flicka; som moder skönare än som brud; som hustru och moder är hon ett gott ord på ett gott ställe, och med åren blir hon skönare.
Sören Kierkegaard.
En var av de äkta makarna har sitt kall att fylla: mannen skall förvärva, hustrun skall spara. Därför kan hustrun nog göra mannen rik, men mannen icke hustrun; ty det öre som sparas, är bättre än det som förtjänas.
M. Luther.
Att fordra tysthet är icke medlet att erhålla den.
Goethe.

Fantasien.

Av ***.

II.

Krystallglaset med smutsvattnet.

För att kunna träda i funktion måste vår tankekraft, till vilken även fantasien hör, ha material att arbeta med. Den får det genom våra sinnen och endast genom dem.
Om vi föreställa oss en människa utan sinnen, d. v. s. utan förmåga att se, höra, känna, lukta eller smaka, måste vi tänka oss henne såsom omedveten om sin existens. Inga intryck skola nå hennes hjärna vare sig från den egna kroppen eller från den omgivande yttervärlden.
Utän dessa eggande intryck, vilkas överbringare sinnesnerverna och hjärnan eljes äro, skall medvetandet icke förnimma något, icke hava något att syssla med och, försänt i orörlighet, vara omedvetet om sig självt.
Sinnesintrycken äro sålunda själva förutsättningen för tankeverksamheten. Bilen som susar förbi mig, hungerkänslan som jag erfär, tidningen som jag läser, rosendoften som når mig från trädgårdsrabatten o. s. v., allt detta påverkar mina sinnen, de mottagna intrycken förtädas på resp. nervbanor till hjärnan och omvandlas här — på ännu icke klarlagt sätt — till sinnesförmåelser, varmed vi, efter att förut hava rört oss på det fysiska planet, äro inne på själslivets område.
Vi hava nu hunnit så långt, att vi äro medvetna om något som är eller sker i yttervärlden eller i vår egen kropp, d. v. s. vi hålla på att mottaga tanke(kunskaps)-stoff, men avbryt processen här, och värt medvetande skall tappa bort sinnesförmåelserna lika fort som de skapas. För att vi på ett varaktigt sätt skola kunna tillgodogöra oss dem måste vi vara i stånd att bevara, bearbeta, ordna och sammanföra dem. Vi äro av naturen frikostigt utrustade i detta hänseende, ehuru vi visserligen i allmänhet underlåta att utnyttja dessa möjligheter. Vi äga förmåga att skaffa oss önskade sinnesförmåelser, att neka att mottaga andra, att i viss utsträckning utplåna sådana som nått vårt medvetande, att sammanföra det beskiktade till föreställningar och känslor, att åstadkomma viljeakter, att utföra tankeoperationer, att fälla omdömen. Högre än till strängt begreppsligt, logiskt tänkande, sträcker sig icke vår själiska förmåga, såvida man icke över densamma sätter den sällsynta förmågan av intuition, det inre omedelbara skådandet av sanningen.
Något genomfört metodiskt anskaffande, sovrande och ordnande äger i allmänhet icke rum i vår tankevärld. Ett visst välstånd, en viss reda och ordning härska väl på områdena för de kunskapsföreställningar, skoltiden bringade oss, liksom även på dem, vilka höra samman med vårt yrkesarbete eller med nå-

got specialintresse, men för övrigt råder nog både nöd och villervalla, vanvård och förfall.
Vår själ hungrar efter tankematerial för att genom dess bearbetande och tillgodogörande vinna kunskap, utvecklas, förädlas, mogna. Vilken annan utvecklingsväg står väl eljes till buds? Denna själens hunger efter tankestoff, vilken vi förnimma som inre tomhet, ledsnad, långtråkighet ställa vi med allt möjligt, med radio, romaner, kyrkobesök, teater, föredrag, bridge, kalas, arbete, tidningar, resor o. s. v., värdefullt och värdefullt, gott och skadligt, likt och olik, huller om buller och i egentlig mening aldrig övertänkt, aldrig bearbetat, aldrig tillgodogjort i utvecklingshänseende.
Fantasien, låt oss komma ihåg det, har för sitt arbete icke att tillgå något annat material än det vi medels våra sinnen insamlat åt vår tankevärld. Vad som skiljer fantasien från det vanliga tänkandet är sålunda icke själva tankestoffet utan att dess arbete utföres under friare, luftigare former.
Fantasien omdiktat det i verkligheten uppledda, upplöser och omplacerar det i tid och rum, åstadkommer sålunda med hjälp av det givna föreställningsstoffet nybildningar, ofta av en sådan pregnans att de framstå som verkliga tankekapelser, vilka ansluta sig till minnet och därmed på ett varaktigt sätt till medvetandet.
De flesta föräldrar tro, att deras barn även långt upp i tonåren hava vackra och oskyldiga fantasier. Man anser, att denna lyckliga förmån självfallet hör ihop med barndoms- och ungdomstiden.
Sanningen, vilken kan inhämtas i varje psykologiskt arbete, är emellertid att stoffet för fantasierna utgöres av och icke kan utgöras av något annat än vad barnet ser och hör i hemmet, på skolgården och på gatan, vad det läser i förstrelseböckerna och tidningarna, vad som utspelas inför deras nyfikna ögon på biografduken, kort sagt allt vad som når deras medvetande på sinnessnas väg.
Den som skriver detta hade för icke länge sedan tillfälle att samtala i föreliggande fråga med en av samtidens förnämsta kvinnliga pedagoger.
En av hennes stora uppfostringsanstalts viktigaste uppgifter är att leda och allsidigt utveckla ungdomens själsliv, sålunda icke blott på kunskapsens utan även och i lika hög grad på känslans och viljans område.
Lärjungarne framleva sina lyckliga dagar i den härligaste natur under ständig samvaro med och under ledning av lärare och lärarinnor av beprövad icke blott kunnighet utan även karaktär.

Eleonora Duse och Gabriele d'Annunzio.

Den kärlek som samtidens största skådespelerska Eleonora Duse hyste för skalden-romanförfattaren Gabriele d'Annunzio är ingen hemlighet skriver Ivy van Someren i Sunday Express.
d'Annunzio själv har med obarmhärtigt öppenhet och egoism berättat det i sin självbiografiska roman "Il Fuoco" (Elden). Då en vän till dem båda uttryckte sin förvåning över att han blottat dessa intima detaljer, ryckte han på axlarna och sade: "Il fuoco e spento!" (Elden är utbrunnen!)
Gabriele d'Annunzio var en ung man, beundrad av ett litet koterri, men ännu icke av allmänheten erkänd som någon förmåga, då han mötte Eleonora Duse, som vid denna tid redan vunnit världsrökt som skådespelerska. Hon uppträdde i "Cameliadamen" på Costanziteatern i Rom och d'Annunzio väntade bakom kulisserna.
Han mötte henne efter ridåfallet och räknade ut sina händer mot henne utropade han: "Vilken kvinna att älska ni skulle vara!"
Under den närmaste tiden voro de ständigt tillsammans, och hon inspirerade honom till "La Gioconda", det yppersta av hans verk. Duse kweerade den för henne skrivna huvudrollen, i vilken hennes konst nådde sin höjdpunkt. — Deras förhållande hade vid denna tidpunkt icke överskridit vänskapens ramar.
Sommaren kom och trött efter alla vunna segrar drog sig Eleonora Duse tillbaka till sitt hem i Venedig. d'Annunzio följde henne.
Man såg dem dagligen på de mera undagömda kanalerna, hon enkelt

klädd, tillbakalutad i gondolen med ett svagt leende över sitt bleka ansikte lyssnande till skaldens flöddande värtalighet, beledsagad av de smala feberaktiga händernas ivriga uttrycksfulla gester.
D'Annunzio drömmande om sig själv som det nya Italiens ledare, fann i Eleonora Duse en åhörare som ingen. Skaldens ingående kännedom om Italiens lysande traditioner, dess ärofulla forntid, hans tro på dess framtidsmöjligheter, romantiken i Venedigs historia, hans av mystik genomvävda skönhetsdyrkan, allt detta sökte sig utlopp i en ström av färgrika rytmiskt flöddande satser som förhäxade henne. — Var det väl underligt att de kommo att älska varandra?
Den mörka prakten i palatsets salar, det tysta grönskande djupet av den inbyggda trädgården, midnattsmånens silver över lagunerna. — Vi veta hur all denna skönet inspirerade skalden — han har själv berättat det i "Il Fuoco". Men han bekänner också, att den älskades förlutna, hennes triumfer, misstanken att hon älskat också andra tänkte ett agg i hans sinne, "en bitter svart-sjuka", som tog herraväldet över honom.
Eleonora Duse trodde att hon här funnit sitt livs mission. Hon beslöt att leva för denne man. Okonstad, allvarlig gav hon sig utan förbehåll. Hon var utan koketteri, hon kunde icke ens på scenen återgiva kvinnogestalter av den lättsinniga, intri-ganta typen.
Under två år sökte den ryktbara skådespelerskan påtvinga den italienska publiken d'Annunzios pjäser. Hon vägrade att medverka i Sardous och Ibsens dramer, som publiken dock tyckte om. "Francesca da Rimini", av d'Annunzio uppbyggd på Dantes odödliga verk, föll igenom, och en kväll då en av de uppträdande hade sagt: "Jag är trött, trött!" togo åhörarna upp dessa ord och det också i ditt sinne, om du fyller det med goda vackra tankar.
Men se nu hit! Jag fyller det andra glaset med smutsigt vatten — så här. Hur grått och fult det är! Sådant blir också ditt sinne, om du fyller det med fula, mörka, onda tankar — — —
Barnet förstår! Försjunket i eftersinnande låter det blicken pröva och jämförande vila än på det ena glaset och än på det andra. Den-na i bild mottagna kunskap etsar sig som en den kraftigaste suggestion till det goda in i dess medvetande, görande det mottagligt för lärarens ledning.
Kommer denna förnuftiga och när-raliggande synpunkt i betraktande i våra dagars uppfostran?
Resa föräldrarna något skydd kring sina barns obefästade tanke-värld mot skadliga, fantasilivet förgiftande sinnesintryck?
Kommer icke i allmänhet det ur-ga sinnet att mera likna kristallgla-set med smutsvattnet än det med klart källvatten fyllda?

**SKANDINAVISKA
KREDITAKTIEBOLAGET**
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000.—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande ränta

Telegramadress
"Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteborg. Tandläkarsällskap)

Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga
tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktorlag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

Näsrodnad
Frost i händer och ansikte, Leverfläckar,
Finnar, Rynkor m. m. borttagas. Behandl.
av hals och armar. Dessutom finnes de
bästa pomador för hyns vård. Skin-cream
för exzem, Klåda, Revorm m. m. Kr. 5:50
pr burk.

Wilhelmina Tholin
Examinerad Ansiktsmassör
Chalmersgatan 17. — Tel. 3934.
OBS! Ingen har min metod i Sverige.

sjöngo: "Vi äro trötta, trötta, trötta!"
med sådan känsla att ridån måste gå
ned.

Men syndlänningen begär icke in-
tellectuell stimulans eller kamrat-
skap av den älskade, och när glansen
av den världsbekända tragediens
snille bleknat bort i det nära umgän-
get, började d'Annunzio se sig om
bland landsens övriga döttrar. Vi
veta från "Il Fuoco" att han var
djupt fäst vid Eleonora Duse, men
den flintskallige lille avgudadyrka-
ren, vars ansikte icke ägde några
fångsländ drag, krävde som sin rätt
ungdom och skönhet.

Duse var redan härjad. Hennes
bleknade ögon, hennes gråa hår, även
rynkorna på hennes hals skildras av
skalden med en minutös noggrann-
het, som man eljes finner endast i
medicinska avhandlingar.

D'Annunzio reste till Paris och
gjorde där bekantskap med en ung
danserska, som ägde, förutom skön-
het o. symmetri, även en betydande
talang och ännu mera ärelystnad.
Han lovade att skriva en pjäs åt
hennes, ehuru hon icke förut uppträtt
som skådespelerska, och för hennes
skull bröt han fullständigt med Eleo-
nora Duse.

Hon bad honom endast, att han
skulle förbliva hennes vän. Hans
svar var publicerandet av "Il Fuoco"
vilken han skrivit innan de ännu
skilt från varandra!

Hela Italien hade känt till deras
vänskap och man stod bestört inför
grymheten i detta förräderi!

För Eleonora Duse betydde "Il
Fuoco" ett dödande slag, från vilket
hon aldrig återhämtade sig.

Hon lämnade scenen och låg svårt
sjuk under ett år. Sedan tillrådde
hennes läkare inträngande att åter-
upptaga det sceniska arbetet och att
begiva sig ut på resor. Hon for till
England och Amerika samt uppträd-
de även i Tyskland, men hennes
brutna hälsa tvingade henne till
ständiga avbrott i turnéerna.

Sin bedragna kärlek bar hon med
stor värdighet och ehuru hennes
hjärtas djupaste hemligheter för-
rättas för hela världen, försvarade hon
dock d'Annunzio. — "Men det var
sanning det han skrev. Ni kan väl
icke klandra en författare för att
han berättar sanningen!"

Olycklig, berövad alla illusioner,
trött, lämnade hon scenen och drog

**PÄRLOR
JUVELER**
i modern infattning fördelaktigast
hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning

— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande
avdelning för kvinnan
och hemmet.

I varje nummer, värde-
fulla artiklar i olika
frågor, berättelse,
följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

sig tillbaka till sitt hem i Florens.
En gång under de sista krigsåren
lämnade den stora tragediennens
sitt avskilda hem för att delta i en väl-
görenhetsfest hos en italiensk prin-
cessa. Övrigt infann sig d'Annun-
zio vid festen och inför mängden av
gäster, vilka alla kände deras histo-
ria, möttes de två för sista gången.
Dödligt blek räckte Eleonora Duse
d'Annunzio sin hand, vilken han med
vördnad kysste.

Skådespelerskan återvände till sin
ensamhet, men tvingades för tre år
sedan av irakad fattigdom tillbaka
till scenen. Det var på en turné i
Amerika som döden nådde henne!

Direktör Melcher Lyckholm.

Direktör Melcher Lyckholm är
död. Stor är sorgen och saknaden
efter denne godhjärtade man. På
äro de som påtaga sig rikedomens
förpliktelser i den utsträckning som
han, ännu färre de som göra det i
samma goda människölskande anda.
Den som varit med i välgörenhets-
arbetet i Göteborg vet, att alltid
hans namn först och med tillförsikt
nämndes, när en vädjan skulle göras
till de bättre lottade om hjälp till
dem som leva på livets skuggsida.
Aldrig vädjade man i behjertansvär-
da fall förgäves till hans medkänsla.
Frid och välsignelse över honom!

En moders röst.

Jag har aldrig sett henne.
Jag hör bara hennes röst varje
dag, nu när solen börjar sticka och
barnfloeken samlas nere på gården.

— Kläs! Kläs! Kläs!

Hur många betoningar får hon ej
fram över detta enda ord. Varning,
vädjan, förebräelse, bön. Men det
skälver alltid kärlek och svaghet un-
der. Moderns hemlighetsfulla dyr-
kan av sonen — förstlingen —
framtidshoppet.

Men hon ropar även ett annat
namn:

— Birgit! Birgit! Birgit!

Och då blir rösten gäll, skarp och
vredgad. Det varnande, vädjan-
de, bönfällande är borta. Det skälver
ingen stor ömhet och svaghet un-
der. Endast otålighet och hot.

Jag har lyssnat till denna röst
som klingar ut som från två olika
hjärtan — från två olika hjärtan.
Och en dag måste jag titta ned i går-
dens djup för att få se barnen.

De sprungo där och lekte bland de
andra — en åttaårig pojke och en
flicka något år yngre. Pojken, det
förstod jag genast, var gårdens ty-
rann och systemens förtryckare. Nu
tog han hennes målade boll. Hon
sprang efter honom med upplyftade
händer för att få sin skatt tillbaka.
Han höll den upp i luften, retades,
sparkade för att hålla henne ifrån
sig, och då hon i alla fall hjältemo-
digt trängde inpå honom slungade
han den övermodigt över planket till
nästa gård.

Som en liten tigrinna flög hon
upp emot honom. Han tog henne i
den mörka flätan, drog huvudet till-

Alltid det nyaste Stora sortiment alla genres enfärgade såväl som tryckta o. broderade

SIDEN-VÄVNADER

För
Klädningar, Klappor,
Caper, Blisar och Jum-
pers. Vittomfattande
monstrerurval Kapp-
fodersida från
590

Gillblads

Platsens
absolut största
sortering och lägsta
priser för fullt
solida, ny-
importerade
SIDEN.

Kaffe — ohyra och kvinnlig värnplikt.

Den som skriver dessa rader är
ingen motståndare till kaffet. Tvärt-
om! Kaffe på rätt tid och rätt plats
är en utomordentlig dryck.

Men när kaffet får ersätt dagens
huvudmål, när kaffekoppen ständigt
slänges fram på bordet för att göra
en måltid så lättvindig som möjligt
och stora starka, kanske hårt arbe-
tande män och i växten stående barn
skola näras med drycken i fråga —
då sköter husmodern i det hemmet
icke sitt kall som hon borde. Hon
har infört en dålig och skadlig vana,
för vilken alla hennes närstående
falla offer. Dessa män, som trak-
teras med kaffe, då de gå på mor-
gonen, och änyo mottagas med kaffe
då de hemkomma på aftonen skola
snart känna att deras livsmaskineri
börjar krängla. Ämnesomställnings-
svårigheter, allmän olust, nedstämt
lyne tillhöra de för tusentals perso-
ner mest välkända symptomerna.
Men flertalet förstår icke vad som fe-
las dem. Och vad värre är — kaffet
blir snart det enda som riktigt sma-
kar dem. Den solidare näring som
en god tallrik gröt på morgonen
skulle skänka för dagens arbete och
en vällagad måltid på eftermiddagen,
innan kroppen är för trött att mot-
taga mera, skulle giva för komman-
de dag har försumrats så länge att
de ej vidare tycka sig tåla eller ens
tarva den. Och dessutom ingår det
i deras medvetande att hustrun är

baka och gav henne ett slag mitt i
ansiktet. Skrik och alarm.
Över mitt huvud öppnas ett fön-
ster. Och jag hör en vredgad, hot-
full stamma gällt ropa:
— Birgit! Birgit! Kom upp ge-
mast!

Två barnablickar vändas upp mot
fönstret. Pojkens övermodig, själv-
säker, självsvaldig. Flickans skygg
och strykrädd.

Och jag förstod i ett slag hela den
historia som jag redan anat i mo-
derns röst.

E—a B—m.

Det är typiskt för hem med såda-
na hustrur — och de finnas, tyvärr,
inom alla samhällsklasser — att in-
genting förvandlas där. Som det
var från början så blir det, endast
alltmer mörknat, olustigt, förfallet.

Detta är nästan aldrig sant. In-
genting hindrar en arbetarehustru
med ett par tre barn att laga mat på
samma sätt som en tjänstemanna-
hustru med lika stort barnantal må-
ste göra. De måhända mindre eko-
nomiska resurserna utgöra ingen ur-
säkt. Mat kan också lagas billig
och god om blott intresset finnes.
Men det måste tänkas, planeras och
arbetas litet i förväg — och där bri-
sta vilja eller förmåga. Sedan da-
gens bästa arbetstimmar gått till
skvaller i portar, trappuppgångar
och mjölkbutiker är det lättvindigast
att kasta över kaffekitteln och slän-
ga fram en smörgås med litet kall-
skuret och ost, när mannen väntas
hem. För varje hekto kallskuret
skulle ett kilogram fisk eller en kött-
färs till ett mål kunnat erhållas, för
varje hekto ost potatis o. s. v. Men
det hade varit besvärligare att rensa
fisken, bereda färsen och räskala po-
tatisen. Där och uteslutande där
ligger i 90 fall av 100 orsaken till
att de ordentliga målen bli försum-
made i så många hem, ej i hustrun
för stora arbetsböda.

Detta är så mycket påtagligare
som oseden florerar även i nygiftas
hem, där hustruns egentliga arbete
består i att hålla mannen med kost
och kläder. Men hon gitter helt en-
kelt inte fylla sin plikt. Kanske
har hon i många fall gift sig för att
slippa göra någonting. Arbetet är
för henne icke en välsignelse utan
en böda, som hon i största möjliga
utsträckning vill kasta ifrån sig.
Och hemmet blir en spegelbild av
hennes själ: livlöst, slarvigt, smut-
sigt, försummat. Hon gör blott det
allra nödortvrigaste — bestälj med
andra ord sin livskamrat på en stor
del av insatsen i det kanske på hjär-
tats, men även på ekonomiens interes-
sen grundade bolaget.

Det är typiskt för hem med såda-
na hustrur — och de finnas, tyvärr,
inom alla samhällsklasser — att in-
genting förvandlas där. Som det
var från början så blir det, endast
alltmer mörknat, olustigt, förfallet.

SKANDINAVISKA GUMMIAKTIEBOLAGET

VISKAFORS

Sveriges äldsta Gummifabrik. — Grundlagd 1890. — Telef. & Tel.-adr.: GUMMI, Borås.

FÖRNÄMSTA FABRIKAT
i sommarskodon med gummisula

SÄSONGENS NYHETER
nu färdiga.

ANVÄND ALLTID
VISKAFORS

Mer än tretti-
årig erfarenhet
garanterar
lämpligaste
kvalité & bästa
utförande.

Mer än tretti-
årig erfarenhet
garanterar
lämpligaste
kvalité & bästa
utförande.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
skodon till fabrikspriser.

AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK
GÖTEBORG
100 avdelningskontor i västra och östra Sverige
Grundad år 1848
Egna fonder Kr. 78.750.000

Emottager penningar å sparkasse-, kapital- och depositionsräkning till högsta gällande ränta.
Utlämnar hemsparbössor.
Bankens notariatavdelning förvaltar föreningars och kassors medel, enskilda förmögenheter samt testaments- och förmyndaremedel.
Obligations- och fondavdelningar.
Fullständig bankrörelse i övrigt.

**BLOMSTER-
hälsningar**
över hela jorden.

Beställningar å blommor och besörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

Vasa Blomsterhandel
GUSTAF EKMAN
Telefon 4314 — 10365. Teleg. Vasa.
Medlem av Föreningen för blomster-
ställningsförmedling samt de interna-
tionella organisationerna F. T. D. i U. S. A.
samt B—V. i Tyskland. 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

MERKURTVALEN
skonar kläderna och händerna.
Krymper ej ylle.

Några droppar

EAU DE COLOGNE
i tvättvattnet
gör morgontolletten app-
friskande och behaglig.
WURP & BOLL, AKTIEBOLAG
Kungl. Hovleverantör.
Göteborg.

Begär alltid
**Kobbs
Thé**

När en kvinna som begynt sitt
äkenskap med att icke vilja laga
mannen ordentlig mat och i övrigt
styra om sitt hus fått några barn är
nästan osvikligt ohyreslägenheten
färdig. Lättja och ohyra höra näm-
ligen ihop som storm och ren luft.
Detta förhållande att friska rörliga
människor av ren maklighet fördär-
va en tillfällig förhörd bostad med
ohyra är så upprörande att det ovill-
korligen borde finnas en lag med
skarpa ansvarsyrkanden emot det.

Man har pekat på mycket i sam-
hället som är mannens fel. Men ohy-
ran är kvinnans. Det är uteslutande
en följd av kvinnlig lättja och van-
vård att denna pest fått en sådan
utbredning som den nu har. Hela
hus, hela kvarter äro översvämmade
av de ohyggliga parasiterna. Ota-
liga bostäder äro så inpyrda med
dem att ingen renlighetsälskande
människa med bevarat förstånd
skulle uthärda att se dem under för-
storingsglas.

Och mitt i detta vimmel går en
kvinna oberörd. Gräsligt! Kanske
var det en ren och proper bostad när
hon kom dit. Men hennes oerhörda
lättja har låtit damm och orelighet
samlas, och en dag är fienden över
både henne och familjen. Och för
en endas försumlighet skall icke ba-
ra hela denna familj utan även gran-
narna och andra människor som flyta
in efter dem få lida.

Detta är inga överdrifter. Interi-
örerna från ett flertal arbetarebo-
städer äro så fruktansvärda att de
icke tåla offentlighetens ljus. Trots
arbetarrörelse, social upplysning,
sundhetsinspektion, samhällshygien,
m. m., m. m. fortgår tillståndet att
vara lika bedrövligt i otaliga hem.
Det sociala arbetet har ett hav att
arbeta i. Ett hav vars vågor oupp-
hörligt vika undan, varhålst de må-
nga nya och snabbt tillväxande re-
formerna plöja fram.

Endast en enda reform skulle
kunna samla alla ombord.
Det är den kvinnliga värnplikten.
Det är tidens stora sociala tanke
— kanske den största och betydelse-
fullaste som framkommit. En all-
män kvinnlig utryckning vid en viss
ålder och för en viss tid att grund-
ligt lära vad som för den ojämförligt
största procenten kvinnor blir livs-
uppgiften, nämligen hemmets och
barnens vård, är redan en ofrånkom-
lig nödvändighet.

Kvinnans avtagande intresse för
husligt arbete, den allmänna flykten
från hemmet visar att utvecklingen
är på galen väg. För att böja den
rätt igen fordras ett radikalt, alla
samhällsklasser omfattande botemedel.

Ett sådant är den kvinnliga värn-
plikten. Lika väl som varje man
bör stå rustad att vid behov för-
svara sitt fosterlands självständig-

het och frihet bör en kvinna stå rus-
tad att vid behov skydda sitt hems
väl och ve. Det är icke nyttigt för
helheten att så många hem, som nu
är fallet, läggas i oerfarna kvinno-
händer. Och det finns intet annat
sätt att ombesörja allas sociala upp-
fostran än att införa obligatorisk
kvinnligen värnplikt.

Om man betänker vad det vill sä-
ga att för varje år en viss åldersklass
av unga kvinnor över hela landet
under en viss utbildningstid, som
framför allt ej bör sättas för kort,
få tillfälle att under den yppersta
ledning och strängaste disciplin lära
sig att med ordning, renlighet,
punktlighet, sparsamhet och arbet-
samhet utföra allt arbete som faller
inom ramen för husligt skötsel och
ekonomi inser man utan vidare äpp-
kussion den kvinnliga värnplikts
oerhörda betydelse.

Det är icke bra som det är. Och
får det gå som det går blir det små-
ningom urbota. Kvinnan har i allt
för stor utsträckning slagit in på
mannens väg. Låt oss ge henne
kvinnligen värnplikt så att hon åter-
finner sin egen!

Louise Bergh.

Billig Massage
i hemmen.
Referenser pr tel. 7579 och 7714.

Offentliga nöjen.

Nya Teatern.

Varje afton kl. 8.15:

Nygifta.

Sista veckan för säsongen.

Lilla Teatern.

Lördag och söndag kl. 7 och 9,

övriga dagar kl. 8:

Priffe.

Söndag kl. 1.30 sista Matiné:

BRODERNA ÖSTERMANS HUSKORS.

TÉ SALONGEN

T. o. m. 15 maj

ASTI 1/2 1-3.

HERM. MEETHS A-B

Vollmers-Meeths

City SKO-MAGASIN

KUNGSÖGAT. 51 · TEL. 9179

Senaste nyheterna inkomna.

Lilith

Kvinnornas Tidnings nya följetong av den bemärkta engelska författarinnan Florence Warden tager sin början i föreliggande nummer. Såsom redan första kapitlet visar berättar romanen en underhållande följetong alla förtjänster, god miljöskildring, säker karaktärsteckning, snabbt händelseförlopp och spänning. Vi tillönska våra läsare mycket nöje av dess angenäma och uppfinningsrika sällskap!

Vem är den lyckligaste av tvenne kvinnor? Är det hon som är högst älskad? Nej, det är hon, som älskar högst.

Alfred de Musset.

Lilith.

ROMAN

Av Florence Warden.

Ankteriserad översättning av Margareta Heijkel.

I.

Unga doktor Mallory kom långsamt ridande på sin fux mot hemmet i Shingle End. Han var en mycket ståtlig man, högväxt, bredaxlad med stora mörkbruna ögon. Det sades, att en blick ur dem kom de kvinnliga hjärtan, som funnos i Shingle End, att klappa fortare.

Junidagen hade varit kvav och fluxen var trött. Ryttaren lät honom gå efter egen hand.

I en vägkrok såg doktor Mallory plötsligt framför sig en gammaldags snuffeltvagn med suffletten nedfärd och dragen av en häst, som långsamt

Vill Ni ha vackra
Hållbara Gardiner

Bästa Fabrikat

Insändarnes spalt.

Bestrafningen i Lundby skola.

Undertecknad vill härmed uttrycka den livliga förhoppning, att Eder tidning på det kraftigaste möjliga sätt kommer att beivra det övergrepp, som ägt rum mot en liten värnlös individ av kvinnokönet. Redan det att använda samma form av aga på en 11 års flicka, som kanske kan vara lämpligt för ett 5 å 6 års barn, om den nu överhuvud alls är lämplig, bevisar en oerhörd stor grad av omdömeslöshet, även om förefintliga bestämmelser i ett skolreglemente skulle ge rätt härtill, men att efter genomgåendet av denna, enligt insändarens mening, för en 11 års flicka nesliga bestraffning låta henne schavottera inför en klass pojkar, detta vittnar om en så otrolig råhet i uppfattningen av sitt kall, att det sista en dylik kvinna skulle kunna anses lämplig till är handhavande och uppfostrande av barn. — Och allt detta därför att flickan ej kunde utföra en sömnad å ett förkläde så bra som lärarinnan fordrade. — Man behöver i sanning ej hava några klemiga åsikter i uppfostringsfrågor för att reagera mot dylikt.

En mantlig barnavän.

Ett högtidligt och religiöst intryck. Klockerklingning från hela dalen. Till och med falten tyckas utandas en hymn. Mänskligheten behöver en kult; är inte den kristna religionen när allt kommer omkring den bästa av dem som funnits i stort? Sydens, ångerns och försöningens religion är icke en religion som man behöver skämmas för.

Henri-Frederic Amiel.

Wahlboms
Modernaste
Sommartyger.
Rikt urval. Låga priser.
KUNGSÖGAT. 29.

SIDENHUSETS DAMKONFEKTION

Senaste Nyheter från Paris i Blusar och Klädningar nu inkomna.

Ett besök på Viskafors gummifabrik, Sveriges äldsta.

Mitt i hjärtat av en leende och fager västgötabygd, närmare bestämt 13 km. från Borås ligger Viskafors gummifabrik, vårt lands äldsta och förnämligaste i sin bransch. När man vandrar landsvägen framåt, där ett himmelsblått vattendrag då och då skymtar fram, fängslas ögat, innan själva fabrikskomplexet blir synligt, av en rad trevliga och väl hållna arbetarebostäder. Jag tror det är Ford som sagt, att det enda riktiga är att — liksom här — förlägga fabriken till landsbygden. Ty då får industriarbetaren, i odlingen av den jordbit som vanligen följer med bostället, en sund motvikt mot det ofta enformiga fabriksarbetet.

Det hade länge lekt oss i hägen att fara ut till Viskafors. När man under många år, ja ända från barn- domen överallt mött det välkända fabriksmärket o. alltid gått "skodd" i Viskafors galoscher och, sedan man blivit större, ståtat i dess eleganta och slitstarka s. k. lyxbottiner, så anammar man gärna det tillfälle, som yppar sig att få ta' den intressanta fabrikationen i närmare betraktande. Men vi hade — det måste medgivas — ett direkt ärende också. Vi ville se vad nytt Viskafors har att bjuda våra läsarinor inför den stundande sommarsäsongen.

Av alla de praktiska och tilltalande föremålen i utställningslokalen tror jag, att varje dam skulle stanna betagen inför de eleganta och vackra pumps, som om någon vecka äro färdiga att kastas ut i marknaden. Utom de välkända vita har man i år komponerat vita och svarta, blå och vita, skära och vita, kort sagt i alla tänkbara färgsamställningar. För sin del får undertecknad bekänna en viss förkärlek för de svarta och vita och spår, att varena backfish's längtan i vår kommer att stå efter en sådan nått liten sko. I stället för att tills dato ha prytt des-

Förlovar

eller
Gifter

Ni Eder, så annonsera det i

GÖTEBORGS

MORGONPOST

Alla Edra vänner, läsa den tidningen.

Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

sa pumps med mer eller mindre ovaraktiga sidenrosetter har man i år framställt även dessa i tunnt gummi i absolut samma färg som galoscheringen. Tack vare detta hålla sig rosetterna fräscha i alla väder. Kommer så härtill att skodon äro försedda med måttligt höga, prima gummiacklar och priset endast kr. 8.—, så måste man få rätt när man spår, att de skola ha en strykande åtgång.

Vi vandra vidare bland tennis- och gymnastikskor av välkänd kvalitet och stanna med ett utrop av förjusning inför ännu en nyhet för sommarsäsongen. Vid våra badorter ha baddräkterna med ty åtföljande mössor blivit allt vackrare och elegantare år från år, men badskorna ha förblivit i sin gamla gestalt. Inseende behovet av en badsko, som förenar slitstyrka med elegans, lätthet och färgglädje och som framförallt håller elasticiteten — utan badskor kan man näppeligen reda sig på steniga stränder och på klippor med vassa snäckavlagringar! — har Viskafors under namn av *sjöjungfruskor* släppt ut just en sådan i marknaden. Badskor bli förresten ett alltmer nödvändigt attribut till badutrustningen ju mer strandbaden å la kontinenten vinna i popularitet. Ty man vore väl inte kvinna, om man inte önskade "kokertera" på badstranden i ett sådant förtjusande omhölje som dessa *sjöjungfruskor*!

Förutom ovanbeskrivna artiklar, för vilka säsongen just nu står för dören, tillverkar Viskafors ett stort antal praktiska saker för hus och hem, till vilka vi — med tidningens benägna medgivande — en annan gång hoppas få återkomma.

Vårt intryck av det hela var, att vi saunerligen inte behöva gå över än efter vatten, d. v. s. köpa från utlandet, när inom vårt eget land — såsom här — framställes skodon av så överlägsen kvalitet och så elegant utförande. En svensk måste känna sig stolt när han ser vad *svensk* industri kan åstadkomma.

Vi kvinnor ha namn om oss att icke vara solidariska. Låt oss i alla fall visa, att vi kunna vara det när det gäller Sveriges bästa. Ty genom att vi — var i sin stad — köpa svenska varor ökas välståndet i vårt älskade fosterland. Och när det gäller speciellt gummiska- ker, så veta vi att Viskafors tillverkning med det kända märket borgar för att vi få den bästa vara som står till buds. Ung fru.

Blondiner och brunetter.

Vetenskapen vilken, som bekant, icke tål några frågetecken i livet, utan överallt söker att finna förklaringen till det ännu okända, undrar nu, hur det kommer sig, att det finns män, som förläsa sig endast i blondiner. Det är emellertid icke själva detta sakförhållande som intresserar, utan frågan är vad som ligger bakom denna företeelse. Vad spelar "färgen", pigmentet, det blonda håret och den ljusa hyn, det mörka

håret och den därmed följande mörkare hudfärgen för roll i människolivet? Man vet, att allt detta har sin betydelse, men vilken — det känner man ännu icke!

Man är tämligen säker på, att *karaktären* är inblandad i frågan.

Blonda personer — härvid tänker man icke uteslutande på de linhåriga huvudena och de himmelsblå ögonens ägare utan på de i allmänhet ljuslagda — synas råda över en fastare, starkare och även påtittigare karaktär än de mörklagda. De äga fysisk och psykisk energi och kvalifikationer för att "taga ledningen".

Om en ljus man gifter sig med en

Vita Bomull's och linnetyger torka bäst i solen

Torka Edra fina, vita tyger i sol och vind — men var försiktig, då Ni tvättar dem. Tro icke, att emedan de ej äro så ömtåliga som siden, de ej fordra så mycken omsorg vid tvättning. Gnid aldrig med tvål, tyget blir hårt och gult. Doppa i rikligt Luxlödder.

Lux är en ren tvål i lätta flingor och upplöses i hett vatten till ett kraftigt lödder. På grund av sin renhet skadar den intet, som ej skadas av enbart vatten. Gnuggning är onödig — löddret drager ur smutsen — plaggen slitns ej vid tvättning.

Vid användning av Lux behåller varje plagg sitt ursprungliga utseende. Fina broderier och spetsar förlora aldrig sin skönhet.

Att tvätta vita tyger. Tag en matsked Lux till ungefär fyra liter vatten. Upplös i kokande vatten och vispa upp till ett rikligt lödder. Låt vita plagg ligga i blöt några minuter, doppa dem sedan upp och ned, samt krama löddret genom dem upprepade gånger. Gnugga ej. Skölj i tre omgångar hett vatten och torka i solen.

LUX
SUNLIGHT SÄPTVÅL A-B, GÖTEBORG

travade i riktning mot den lilla köpingen.

Doktor Mallory, som befann sig på rätt långt avstånd från vagnen, såg emellertid genast, att de båda damerna, som åkte i den, voro de nya hyresgästerna i Old Court, vilkas ankomst till platsen för sex veckor sedan hade varit huvudföremålet för det lokala intresset.

Ingen hade under den gångna tiden sett vidare till dem, och ingen visste mer än att de voro mor och dotter och att deras namn var Ames.

Men doktorn hade mer än en gång haft tillfälle att uppfånga en skymt av den spensliga vithåriga äldre damen, som alltid var synnerligen väl klädd, och av den höga, vackra, ljushåriga blåögda dottern, vars dräkt var lika enkel som moderns var elegant.

Vagnen stannade framför köpingens postkontor, som var inrymt i en liten lokal i ett av de första husen i Shingle End. Byggnaden låg förnämt tillbakadraget på höjdpaltån av en liten sluttning, i vars gräsmatta man planterat en del småträd.

Den unga damen steg ur vagnen,

gick upp för sluttningen och försvann in i postkontoret. När hon kom ut igen hade hon ett brev i handen.

Doktor Mallory var tillräckligt nära för att kunna uppfatta uttrycket i hennes ansikte, när hon, just utkommen på trappan, öppnade brevet. Hon såg ängslig och utpinad ut. Knappt hade hon kastat en blick i brevet, förrän Mallory såg henne vackla och brevet falla ur hennes hand.

Hans första impuls var att skynnda henne till hjälp i tro att hon blivit sjuk, och han satte sporrarna i hästens sidor.

Men innan han hunnit fram hade den gamla damen, lätt som en fågel, hoppat ur vagnen och skyndat upp för backen till dottern.

Och nu hände något egendomligt. I stället för att hjälpa dottern, vilken syntes nära att svimma, skyndade sig fru Ames att taga upp brevet från marken.

Detta syntes återgiva den unga flickan hennes självkontroll, och hon ryckte brevet ur moderns hand, mumlade ett par ord och gick hastigt till-

baka ner till vagnen. Modern följde henne med rynkad panna.

Då Mallory nådde fram till postkontoret, hade vagnen redan kört vidare och den lilla episoden var slutspelad.

Doktor Mallory var klok nog att icke omnämna saken dagen därpå vid tennispartiet hos fru Cooke, där han plötsligt slog ner mitt i en diskussion om de båda främlingarna i Old Court.

— Det är något misstänkt med dem, det är då visst och sant.

Det var fru Cook, som med eftertryck uttalade dessa ord, under det att hon kastade sig tillbaka i korgstolen med en min som om hon avkunnat ett domslut, mot vilken ingen invändning kunde göras.

Fru Cooke var en av de mest betydande personligheterna i Shingle End, och hennes tennispartier räknades som sommarsäsongens största händelser i denna avkrok av världen.

Shingle End var i själva verket en liten ladsortsstad, en halv mil från engelska sydkusten, och ekot av den stora världens händelser nådde endast helt svagt hit ut.

Men fru Cooke var större än sin omgivning. Änka efter en överste, som tycktes ha givit henne sin militäriska despotism i arv, hade hon tills helt nyligen bott i London, där hon varit med i alla modärna rörelser och uppträtt även som förkämpe för den modärna kvinnan.

Hon var emellertid icke tillräckligt rik för att i huvudstaden kunna leva i överensstämmelse med sina stora pretentioner, och då hon efter en avlägsen släkting ärvde en fastighet i närheten av Shingle End slog hon upp sina bopålar där tillsammans med sina döttrar Marjory och Joanna.

Hon hade beräknat att gripa spiran i sin nya omgivning men hade oturen att i detta hänseende bliva ställd ansikte mot ansikte med mer än en kvinnlig rival.

Den högvälborna Mary Vivian, som ägde den största egendomen i trakten, var redan erkänd som den tongivande damen på platsen. Utom henne funnos flera andra damer i framskjuten social position.

Men rent kroppsligt sett var fru Cooke den största representanten för trakten kvinnovärld, och där hon

satt tillbakalutad i sin stol på planen lekande med en tennisracket, om vars rätta bruk hon icke hade den avlägsnaste aning, hade hon i alla sina gåster respektfulla åhörare till de stränga uttalanden hon gjorde om de båda damerna i Old Court.

— De se klena ut bägge två, anmärkte Marjory, och det är kanske orsaken till att de förefalla så skygga och tillbakadragna.

Fru Cooke vände sig till sin dotter med en handrörelse, som talade om ett visst överseende.

— Varför skulle de vara tillbakadragna endast för klenhets skull? frågade hon överlägset. Tvärtom måste man väl antaga, att deras klena hälsa skulle göra dem mottagliga för litet vänlighet? Men jag har gjort visit hos dem två gånger — två gånger, tillade hon med eftertryck, och efterhört deras hälsotillstånd, då jag hörde, att de inte voro krya nog för att kunna ta emot besök. Men jag förstod av jungfrun — för resten en nått ung flicka som jag inte skulle ha något emot att taga i min tjänst — att de varken önskade eller väntade besök.

A. LUNDBLADS Begravningsbyrå
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder Tvätt till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

konstnärligt lagda men också mera livshungriga. Deras rätta miljö är de stora städerna med sitt människovimmel, sina frestande butiksfönster och sina otaliga möjligheter till nöje och förströelser.

Deras karaktär är svagare, opålitligare än blondinernas men de kunna glädja sig åt en pålitligare hälsa än dessa. Blondinerna, det starka friluftslivets avkomlingar, hava icke, som brunetterna, acklimatiserats i det moderna samhället utan falla lätt offer för smittosamma sjukdomar.

Kan ni konsten att vila?

Jäktets demon — vi känna honom alla. Denna underliga rastlöshet som tvingar oss till aktivitet, även när vi äro övertrötta, som gör oss oförmögna till lugn och sorglös vila även när vi längta efter dem som efter en för vår hälsa nödvändig rekreation. Finnes icke bot för detta onda?

I "Saturday Review" behandlar mr Filson Young detta problem.

Det finns tusentals människor, säger han, som hålla på att förlora eller redan förlorat sin förmåga att vila och vilkas liv till följd därav är utan lugn, utan trevnad och aldrig sätter de frukter, som en mera stillsam generation i så rikt mått skördade, människor vilka, när kvällen kommer, undra över att de brytt sig om att göra allt det som fyllt dagens timmar, och vilka antagligen vid motagen uppbrottsorder från jordelivet skola undra om all dess möda och jäkt varit värda besväret. För dessa människor liksom för alla andra lig-

Familjens middagsbord

får icke saknas vårt välsmakande

Knäckebröd

Efterfråga våra tillverkningar hos Eder speccerist!

A.-B. Göteborgs-Knäckebröd
VALLGATAN 16 — TEL. 4817.

ger räddningen i inhämtandet av konsten att vila.

Det finns människor som av naturen äga denna förmåga. De hava fått talangen eller gåvan att vara lugna. De kunna efter behov försätta sig i detta tillstånd och upprätthålla det även i de mest provvande situationer.

Men det finnes också en motsvarande konst, som kan inhämtas och utvecklas även — med hjälp av en smula självdisciplin — av de mest rörliga och nervösa. Det välsignade och rekreerande tillstånd som kallas lugn finnes inom räckhåll även för dem.

Det tjänar ingenting till att låta kroppen intaga en ställning av orörlighet och vila, om sinnet är roslöst eller om ens tankar flacka från det ena ämnet till det andra eller de röra sig i samma cirkel av upprördhet och nedstämdhet.

Under sådana förhållanden kan man helt enkelt icke hålla sig stilla för någon längre stund, och försöket att göra det skulle befinnas vara mera utmattande än rörelse och verksamhet. Det är också därför som övertrötta människor ständigt befinna sig i aktivitet; sinnet tillåter icke kroppen att vila utan släpar den med sig under ett lönlöst sökande efter vilan, vilken alltid synes hägra på en annan plats än där man själv befinna sig.

Människor av denna kategori säga aldrig: "Jag slår mig till ro här" utan i stället: "Jag skall resa bort någonstans för att få vila". De kunna icke frigöra begreppet vila från tanken på rörelse.

Om ni lär er konsten att vila, kan ni vila var som helst. Gör ni det icke skall ni förgäves söka lugn och

vila även i den bästa säng och i ett rum som gjorts fullständigt ljudlöst.

Det första man måste lära är att befria sinnet från alla tankar, att koncentrera sitt medvetande kring ingenting. Att vila erfordrar nästan lika mycket koncentration som ett krävande tankearbete. Människor som i utpräglat grad äga förmågan av inre samling äga också en däremot svarande förmåga att vila. De rastlösa och övertrötta äro människor som icke lärt koncentrationens konst. Tanken på vila bör träda i förgrunden och betraktas som ögonblickets viktigaste angelägenhet, allt övrigt måste manas tillbaka i bakgrunden.

Det är först när man försöker att på detta sätt koppla av tankarna, som man kommer underfund med hur de hela tiden bita sig fast än här, än där och hur den plågade kroppen därvid kastar och vrider sig av och an.

Men det finnes dock ett sätt varpå den åstundade tankeavkopplingen är möjlig. Lägg er bekvämt tillrätta och gör hela er kropp slapp. Låt varena muskel slakna. Låt tanken överfara varje kroppsdel. Övertyga er om att ert huvud med hela sin tyngd vilar på kudden och att hela kroppen på samma sätt vilar på bädden, att lemmarna äro fullständigt slaka, att varje finger, varje tå befinna sig i ett tillstånd av absolut vila.

En nödvändig förutsättning för att dessa försök skola krönas med framgång är att även sinnet är inställt på vila. Man skall finna att samtidigt med att kroppen försjunker i vila också sinnet som en följd därav stillnar, fyllas av ro. Det är icke osannolikt, att just när den sista lilla muskeln avspännes, sömnen sluter er i sin rogivande famn.

(Public Opinion).

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Saljes endast i egna butiker.

Det förefaller egendomligt men det är nog så att man har lättare att känna sympati för dem som misslyckas i livet än för dem som ha framgång.

Hotell & Pensionat Clara Johansson.
Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljus hemtrevliga rum. Moderata priser.
Förklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

Bröstkaramellen ENGELBREKT
Väl godande, Välsmakande, Oövertjälad.
Lagligen skyddad, Endetillverkare.
A.-B. Karamellfabriken Engelbrekt, Örebro.
Saljes överallt i påsar om 1 hg., å 50 öre.

Varje förständig husmoder

använder

Pellerins Margarin
i hushållet

Vaccinations-tväanget.

Holländska regeringen har för parlamentet framlagt proposition om upphävande av stadgandet att tillträde till holländska skolor beviljas endast lärjungar och lärare, som kunnat förete intyg om genomgången vaccination. Det föreslås att undantag skall göras för personer, som kunna förete intyg från kommunala myndigheter att de eller deras målsmän av hygieniska eller religiösa skäl hysa betänkligheter mot vaccinationen.

Om förslaget går igenom, komma antagligen de flesta holländska barn att förbli ovcinerade. Hysa icke de flesta föräldrar en stark instinkt motvilja mot att påföra sina barn ympgiftet?

Hur långt vi i vårt land befinna oss från den humana holländska ståndpunkten framgår av de hårda straff, som kunna ädömas målsman för vägran att låta vaccinera under hans målsmanskap stående barn. Nyligen har meddelats hurusom regeringen avslagit en ansökan av expressföreståndaren A. Lundgren i Stockholm om dispens från skyldigheten att låta vaccinera sina barn, vilken överståthållarämbetet ålagt honom vid vite av 1,000 kr. Hr L. har tidigare suttit i fängelse för samma sak!

Medan läkarevetenskapen i stort sett ännu fasthåller vid åsikten att vaccination är nödvändig för att förhindra kopp epidemier, börja allt flera läkare intaga en fientlig hållning mot metoden.

Vi återgiva ett par betecknande uttalanden:

Med d:r Leeser i Bonn, motståndare till vaccinationen: "Ett antal barn insjukna årligen efter ympningen i skrofulos och tuberkulos, vilka utan vaccination ytterst sannolikt hade förblivit friska hela sitt liv igenom".

Sanitetsrådet Furst i Dresden, vaccinationstroende, säger: "Var och en som har vaccinerat mycket, måste medgiva, att vaccinationen är ett betydande ingrepp i det dittills ofta aldeles ogrulerade välbefinnandet hos barnet. — Det är icke underligt om efter inympandet av ett så sjukdomsbringande ämne, som lymfan är, lokala och allmänna störningar följa. Om vi överväga vad det betyder, att inympa lymfa av vanligen oberäknelig giftighet på ett barn, så förstär vi lätt uppträdandet av sjukliga tillstånd hos dem som ympas."

Med d:r von Niessen i Dresden har i en nyligen utgiven avhandling redogjort för en serie bakteriologiska undersökningar rörande smittkopps-sjukdomen, vilka enligt hans åsikt synas ågna "att kullstörta skydds-koppsympningens stolta byggnad med dess antaganden att metoden är tillförlitlig och osarlig."

Observator.

Vårt liv är en mörk kammare, där bilderna från en annan värld synas desto klarare, ju mörkare det är.

Jean Paul.

Önskar ni att göra en viss mening gällande, så meddela den åt kvinnorna.

Madame de Staël.

BREVLÅDA.

Senior. Vårt bestämda råd är: Håll fast! Det är mycket svårt att få översättningsarbete. Alla förlag ha sina bestämda hjälpare på området, liksom tidningarna. Översättningsrätten till romaner, skisser etc. är strängt skyddad genom lagen om icke något bra levebröd. Håll fast vid vad ni har! En ändring till det bättre kan ju lätt inträffa. Resonan i icke med er själv om saken! De mörka nedstämda rösterna skola alltid vara mera talträngda, mera högröstade, mera övertygade än de ljusa, hoppgivande. Låt missnaget, oron, sorgen aldrig komma till tals. Säg till er själv: "Jag har det bra! Jag trivs! Jag tycker om mitt arbete!" — Säg det hundra gånger om dagen, och om en månad skall det vara sanning eller på väg att bli sanning. Tyck och nykollera! Säg till er själv: "Hon är helt säkert snäll. Jag håller av henne. Det är roligt att ha fått en ung kamrat. Jag håller verkligen av henne!" Säg det, även om det är den svartaste osanning. Säg det hundra gånger om dagen till er själv. Säg det till era vänner, som säkerligen, när de träffa er, beklaga er och därigenom etsa olycka allt djupare in i ert hjärta. Detta är den enda väg, varpå hjälp står att finna. Försök den! Var modig! Var tapper! Var god! Låt denna motgång tjäna till er utveckling inåt, vad den kanske är avsedd till. Där skall ni, om ni söker, finna onade rikedomar och lyckomöjligheter som ingen kan beröva er! — Det låter som en uppbyggelsepredikan, vilket det icke är. Det är bara ett råd, det bästa råd ett varmt medkännande hjärta kan ge!

ÅX. "Den första kärleken" är icke alltid den rätta.

Verona. Vi skola försöka taga närmare reda på denna sak. Förhåller det sig så som Ni säger finnes all anledning att söka få en rättelse.

Största urval, moderna varor. Låga priser alltid hos

Hedströms

10 SÖDRA LARMGATAN 10 | Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 57.

Arla Mjolk

Distribution på glasflaskor. Tel. 407 81, 456 99

GYNNA VÅRA ANNONSÖRER medelst inköp!

Större än någonsin förut

är vårt urval av elegant, moderna nyinkomna

Barnvagnar

Pris från Kr. **15:**

Besök vår utställning!

A.-B. Carl Johnsons
2 KUNGSTORGET 2

BRÄUTIGAMS KONDITORI
REKOMMENDERAS

Gyllenhammars PATENTERADE HAVREGRYNS
Spara tid. — FÄRDIGKOKTA på 3 MINUTER. Spara bränsle.
OBS! VÅR HYGIENISKA FÖRPACKNING.

Jag tycker bättre om modern än om dottern, förklarade lady Bamber, en annan av stackars fru Cookes rivaler om den främsta sociala rangplatsen och knappast mera populär än hon.

Lady Bamber var gift med en rik ämbetsman i Londons City och även om hennes grammatik var något tvåvelaktigt, var hennes välgörenhet höjd över varje tvivel. Hon tillhörde en religiös släkt och hade alltid över sig en söndagsaktig prägel. Såsom moder till två flickor var rätt allmogligt utseende och i behov av sällskaplig avslipning, avvek lady Bamber i sitt levnadssätt från släktens strängt allvarliga traditioner.

Vad är det för fel med dottern, mamma? Frågade Maude Bamber med en viss förvåning.

Det vet jag inte, svarade den tillfrågade med en provinsaccent, som skorrade i fru Cookes öron, men jag tycker hon verkar viktig. Hon sätter näsan i vädret som om hon vore något.

Det kan omöjligt vara deras mening att leva inestängda i den

stora villan utan att taga emot en människa, utbrast Marjory Cooke.

Det skall dröja länge innan de se mig innanför sina dörrar, förkunnade lady Bamber.

Joanna Cooke, en liten näspärila som för övrigt lämnat backfishaldern bakom sig och borde ha burit sitt hår upplagt som en vuxen, blandade sig nu i samtalen.

Jag tycker det skulle vara väldigt intressant att inte likna alla andra. Det väcker folks nyfikenhet. Man vill veta vem de äro och varför de äro annorlunda än andra.

Fru Cooke vände sig mot pastorn, som stod under ett träd och åt kakor. Harold Dartrey var en högväxt kraftigt byggd man med spelande livliga ögon, vilka tycktes betrakta den honom anförtrödda församlingen på ett mycket humoristiskt sätt.

Vad är pastorns åsikt om fru och fröken Ames?

Jag kan inte säga att jag finner något misstänkt hos dem. Jag besökte dem för en vecka sedan och träffade den gamla damen men icke dottern. Fru Ames förefaller att vara mycket snäll. Nej, jag har inte

funnit något misstänkt hos dem — vad säger ni, doktor Mallory?

Allas ögon riktades mot den unge ståtliga mannen, som just närmade sig pastorn med racketen i handen.

När han svarade, frapperades man av hans djupa, klangfulla stämma.

Vad jag tänker om damerna i Old Court? sade han. Det enda intryck de ha gjort på mig är, att båda förefalla i hög grad klena.

Där talade sakkunskapen! anmärkte pastorn.

Nå, vad det beträffar, insköt doktorn, bör er sakkunskap, hr pastor, säga er att det tyckes vara något i olag med deras själ såväl som med deras kropp. Där är ni inne på er mark!

Lady Bamber såg på de båda herrarna.

Något i olag med deras själ? utbrast hon i en ton, som kom hela sällskapet att brista i skratt. Ni vet alltså något om dem?

Pastorn skakade på huvudet.

Jag vet bara, att de se olyckliga ut, stackars människor, sade han.

Fru Cooke reste sig, då hon fick

öga på högväborna Mary Vivian, som just trädde ut i trädgården från villan. Fröken Vivian deltog sällan i traktens sällskapsliv och till och med fru Cooke betraktade hennes ankomst som en ära.

Fröken Vivian var iförd en blanksliten svart sidenklänning, men det föll icke en enda av de närvarande damerna in att kritisera hennes toalet. Hon stod högt över alla moder.

Så snart hon tagit plats, blev hon medelpunkten för alla de övrigas uppmärksamhet.

Den villa som främlingarna hyrt tillhörde fröken Vivian, och det stod genast klart för fru Cooke att här var rätta tillfället att få upplysningar om fru Ames och hennes dotter.

Vad det är roligt att se Old Court bebott igen, provade hon sig fram sedan fröken Vivian försetts sig med te och kakor. Men man ser aldrig till era nya hyresgäster.

Så vitt jag förstår ha de kommit hit för att få luftombyte, sjukliga som de äro, insköt lady Bamber med livlig känsla av, att detta antagande var mycket djärvt.

(Forts.).